

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Rapportage zij-instroom leraren 2020

Datum 7 december 2020

Onze referentie 25768817

Colofon

Directie
Projectnaam

Kennis
Zij-instroom

Auteurs

Directie Kennis OCW, DUO IP

-

Inhoud

Samenvatting—4

Inleiding—9

- 1.1 Samenstelling bestandsgegevens—9
- 1.2 Leeswijzer—10

2 Zij-instroom in het beroep—11

- 2.1 Kanttekeningen bij navolgende gegevens—11
- 2.2 Aanvraag subsidie—11
- 2.3 Startdatum zij-instroom in het beroep—12
- 2.4 Verdeling zij-instroom in het beroep over de onderwijssoorten—13
- 2.5 Jaar voor het eerst in onderwijs—14
- 2.6 In welke mate blijven zij-instromers in het beroep in het onderwijs werken—14
- 2.7 Functie waarin zij-instromers werkzaam zijn—15
- 2.8 Vakken zij-instromers in het vo—16

3 Zij-instromers in de opleiding—18

- 3.1 Definitie—18
- 3.2 Aantallen zij-instromers in de lerarenopleidingen—18
- 3.3 Voltijd en deeltijd studenten—21
- 3.4 Resultaten van de studie en op de arbeidsmarkt—22

4 Herkomst zij-instromers—24

- 4.1 Herkomst zij-instromers in het beroep—24
- 4.2 Herkomst zij-instromers in de opleiding—25

Samenvatting

In deze rapportage wordt op basis van bestandsgegevens gerapporteerd over de zij-instroom van leraren in het onderwijs (po, vo en mbo) en de zij-instroom van studenten in de lerarenopleidingen. Naast gegevens over aantallen wordt ook inzicht gegeven in de mate waarin men in het onderwijs werkt en de herkomst van de zij-instromers.

De analyses zijn verricht door DUO en gebaseerd op de combinaties van bestaande bestanden (zij-instroom subsidiebestand, personeelsbestand scholen, bestand van studerenden in Nederland, CBS gegevens over arbeidsmarktpositie in het verleden). In de rapportage wordt aangegeven welke kanttekeningen bij deze analyse horen en welke definities zijn gebruikt.

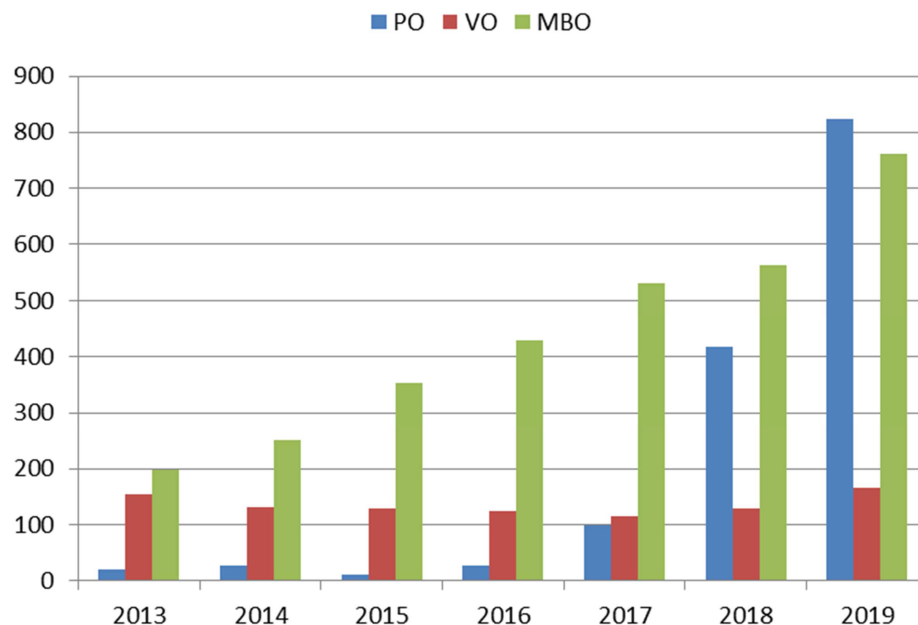
Zij-instromers in het beroep

Zij-instromers in het beroep zijn na een geschiktheidsonderzoek beoordeeld als geschikt om al les te gaan geven¹ terwijl zij tegelijkertijd scholing en begeleiding krijgen om hiaten in de kennis en vaardigheden aan te vullen. Schoolbesturen kunnen hiervoor een beroep op een subsidie regeling zij-instroom van OCW. Onderstaand de ontwikkeling in de tijd van de aantallen zij-instromers.

N.B. Tot nu toe zijn vooral cijfers verspreid gebaseerd op het *kalenderjaar* waarin de subsidie voor de zij-instroom bij DUO is aangevraagd en verleend. Mede omdat het subsidiejaar technisch op 15 oktober wordt afgesloten betekent dit dat veel leraren al het *schooljaar* daarvoor in waren gestroomd. Onderstaand voor het eerst de gegevens naar instroomjaar van de zij-instromers. In de rapportage zelf staan ook de cijfers van de toekenningen van subsidies in de verschillende jaren vermeld.

¹ Dit geldt niet voor het mbo-pdg .

Figuur 0.1 Zij-instromers in het beroep leraar met startjaar 2013-2019 (Bron: DUO)

De aantallen zij-instromers hebben in het primair onderwijs een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt vanaf 2017, in 2019 waren het er 824. Voor het mbo, dat door de beroepsgerichte vakken al een traditie van zij-instroom heeft, is te zien dat vanaf 2013 een gestage en forse stijging plaatsvindt naar 762 in 2019. Voor het vo ligt de zij-instroom vrij constant rond de 100-150 per jaar, met het laatste jaar een kleine stijging ten opzichte van de voorgaande jaren..

Resultaten op de arbeidsmarkt zij-instromers in het beroep

De meeste zij-instromers zijn ook na enkele jaren nog als leraar in het onderwijs te vinden. Van degenen die in 2013 als leraar in het beroep zij-instroomden is 73% 6 jaar later nog steeds in het onderwijs werkzaam. Voor de lichting 2014 geldt dat na 5 jaar nog 83% in het onderwijs werkzaam was.

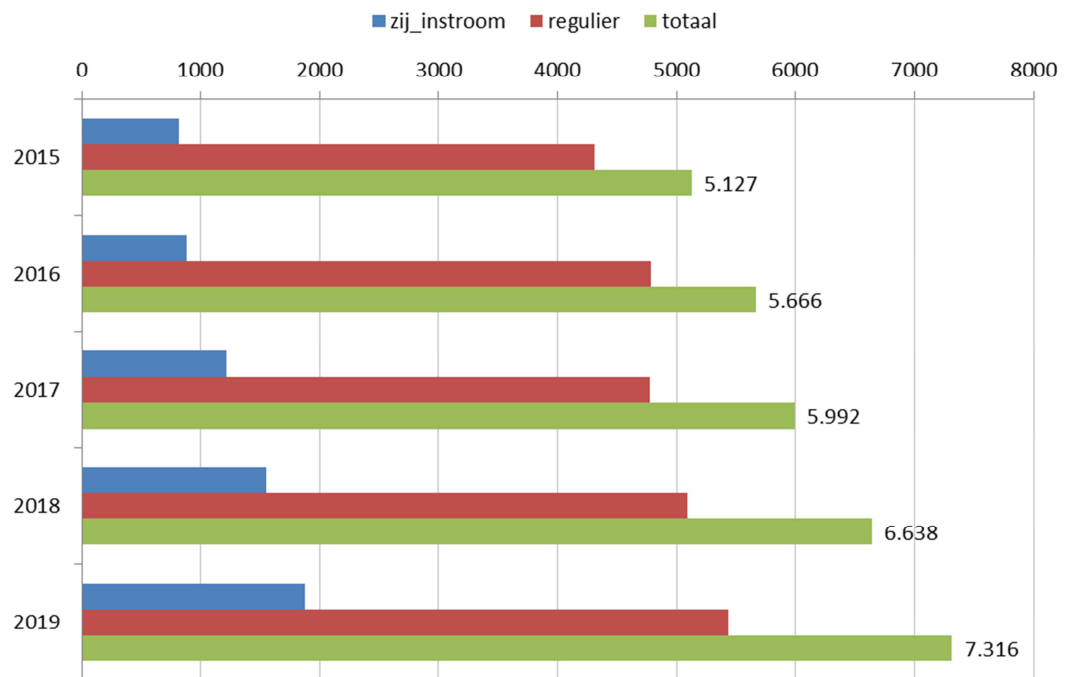
Voor het voortgezet onderwijs is vermeldenswaardig dat de grootste aandelen door zij-instromers gegeven lessen te vinden is bij tekortvakken. Omgekeerd is het niet zo dat tekortvakken per definitie grote aantallen zij-instromers tellen, zo hebben Duits en Frans een lager percentage zij-instromers dan gemiddeld.

Zij-instroom in de opleiding

Omdat in de bestanden van DUO geen registratie voor zij-instromers in de opleiding bestaat is hier gebruik gemaakt van een indirecte manier om dit vast te stellen: iedereen die aan een lerarenopleiding begint en de twee jaar daarvoor niet in de studenten bestanden voorkomt wordt beschouwd als een zij-instromer. Mensen die switchen van een opleiding en mensen die een tussenjaar nemen vallen daarmee buiten de definitie. Wel vallen hierbinnen bijvoorbeeld mensen die in het verleden al een deel van de lerarenopleiding hebben gevolgd of die een bachelor van een andere opleiding hebben. En ook mensen die in het verleden een middelbare school opleiding hebben gehad en na een werkzame carrière buiten het onderwijs van beroep willen veranderen.

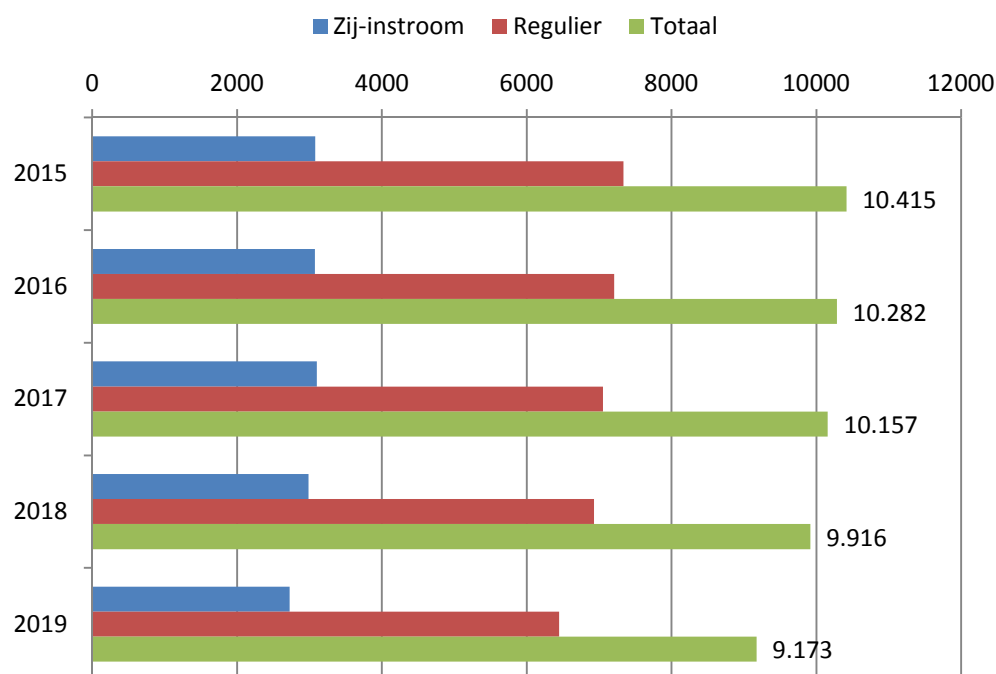
Onderstaand als eerste de ontwikkelingen van de instroom in de PABO.

Figuur 0.2 Instroom in de Pabo 2015-2019 (Regulier = niet zij-instroom, alle categorieën zijn inclusief voltijd, deeltijd en duaal traject)

In de grafiek is duidelijk te zien dat de toename van de aantallen nieuwe Pabo studenten (na een flinke daling in 2015) voor een relatief groot deel te danken is aan de zij-instromers. Het aantal zij-instromers in de opleiding is in de jaren 2015-2019 in absolute zin ruim twee maal zo hoog geworden. Het percentage zij-instromers steeg daarmee van 16% naar 26%.

Figuur 0.3 Instroom in de Lerarenopleiding 2^e graads vo/mbo en universitaire lerarenopleiding 2015-2019

Bij deze lerarenopleidingen is het aandeel zij-instromers structureel hoger dan bij de Pabo. In de periode 2015-2019 ligt dit aandeel rond de 30%

De zij-instromers bij beide opleidingen kiezen vaak voor een deeltijd opleiding. Bij de Pabo was dit aandeel in 2019 81% en bij de lerarenopleiding vo/mbo en de universitaire lerarenopleiding was dit 72%. Dit is een groot verschil met de reguliere studenten, waar bij beide opleidingen respectievelijk 10% en 13% voor een deeltijd opleiding kiest.

Resultaten op de arbeidsmarkt zij-instromers in de opleidingen

Voor de resultaten op de arbeidsmarkt is bij beide opleidingen gekeken naar de lichte die in 2012 instroomde. Dit omdat een deel van de studenten 5 jaar over de opleiding doen en er anders niet goed kan worden vergeleken.

Zeven jaar na de start van de opleiding heeft een derde van de zij-instromers van de Pabo het diploma gehaald en is men werkzaam in het onderwijs. Voor de reguliere instroom geldt dat voor 42% van de instromers. Als we kijken naar het aandeel dat geen pabodiploma heeft gehaald, niet meer als student ingeschreven staat en ook niet in het onderwijs werkzaam is dan blijkt dit bijna de helft van de zij-instromers te zijn. Voor de reguliere instroom is dit iets lager. (NB: het gaat hier om de lichte die in 2012 aan de studie begon, hoe dit met latere lichtingen zit kan nog niet bepaald worden.).

Bij de lerarenopleiding 2^e graads voor vo/mbo en de universitaire lerarenopleiding is het aandeel zij-instromers dat na 7 jaar een diploma heeft behaald en werkzaam is in het onderwijs met een derde even hoog als bij de Pabo. Opvallend is dat de zij-instromers hier, in tegenstelling tot bij de pabo, duidelijk beter scoren dan de reguliere studenten. Omdat het hier bij de zij-instromers deels gaat om leraren die al in het onderwijs werkten en via de zij-instroom een andere bevoegdheid wilden halen is ook gekeken naar het deel dat zonder (nieuw) diploma te hebben gehaald

toch in het onderwijs werkzaam is. Als we deze categorieën, met diploma werkzaam in het onderwijs en zonder (nieuw) diploma werkzaam in het onderwijs, bij elkaar optellen werkt na 7 jaar 48% van de zij-instromers in het onderwijs en 35% van de reguliere studenten.

Herkomst zij-instromers

Met behulp van CBS gegevens is gekeken waar mensen werkzaam waren voor ze zij-instromer in het beroep leraar werden. De sector 'overheid, onderwijs en wetenschappen' (kortweg: Onderwijs) is de belangrijkste leverancier voor de zij-instromers in het beroep, gevolgd door de sector 'Gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen' (kortweg: zorg) op de tweede plaats en de 'Zakelijke dienstverlening' op de derde plaats. Overigens vallen onder de uitleenbedrijven ook uitzend- en detacheringsbureaus, dus ook dat kunnen in principe mensen zijn die in het onderwijs of de zorg werkten

Als gekeken wordt naar de zij-instroom in de opleiding geldt dat de sector waar mensen uit afkomstig zijn meer verdeeld is. Onderwijs en zorg zijn wederom de grootste sectoren, maar in percentage slechts ongeveer de helft van de omvang van de instroom in het beroep. Hierbij is er niet veel verschil tussen de pabo en de lerarenopleiding vo/mbo en ulo.

Inleiding

In grote lijnen is het lerarentekort terug te brengen tot het feit dat meer leraren het onderwijs verlaten dan er binnenstromen. De uitstroom bestaat voor een groot deel uit gepensioneerden, waardoor beleid om leraren te behouden maar gedeeltelijk effectief is. De instroom bestaat voor het grootste deel uit mensen die afstuderen aan de lerarenopleidingen, voornamelijk jongeren die na hun middelbare schoolopleiding deze route kiezen. Een mogelijkheid om het lerarentekort te bestrijden ligt daarmee bij twee soorten zij-instroom:

- Zij-instroom in het beroep zonder eerst de lerarenopleiding te hebben gevolgd;
- Zij-instroom in de opleiding, oftewel mensen die later in het leven de lerarenopleiding volgen, en niet als vervolg van de initiële opleiding. Dit kunnen mensen zijn die een verkort traject volgen met vrijstellingen, maar ook mensen die een carrière switch maken en de complete lerarenopleiding volgen.

Vanzelfsprekend is er interesse in cijfermatige gegevens over deze zij-instroom. Een obstakel daarbij is dat zij-instromers niet als zodanig herkenbaar zijn in bestanden van leraren of studenten aan lerarenopleidingen. DUO heeft via bestandsanalyses toch gegevens over deze zij-instromers verzameld, waardoor inzicht kan worden verkregen in ontwikkelingen op dit gebied.

1.1 Samenstelling bestandsgegevens

Voor de zij-instromers in het beroep geldt dat schoolbesturen in het po, vo en mbo een subsidie aan kunnen vragen met een vergoeding voor de scholingskosten en de kosten voor vervanging die zij maken voor de dagen dat de zij-instromer scholing volgt. DUO heeft de gegevens van de subsidieaanvragen op een rijtje gezet en gekoppeld aan de personeelsbestanden die door scholen geleverd zijn.

Potentiële *zij-instromers in het beroep* dienen een school te vinden die bereid is hen aan te nemen, daarna moeten zij een geschiktheidsonderzoek doen of zij geschikt zijn om direct les te gaan geven². Pas als dit geschiktheidsonderzoek met succes is afgelegd, kan men aan de slag als zij-instromer en kan de subsidie worden aangevraagd. In het geschiktheidsonderzoek wordt ook vastgesteld welke hiaten de zij-instromer nog met een opleiding aan moet vullen. Ook al volgen zij dan tevens een opleidingstraject, deze staat niet geregistreerd in het nationale bestand van studerenden aangezien het om contractonderwijs gaat bij de opleidingen. Dit onderwijs wordt niet direct bekostigd door OCW, maar indirect via de subsidie op de zij-instroom. De zij-instroom subsidie is daardoor de enige manier waarop DUO zicht heeft op de zij-instromers in het beroep. Mocht een school een zij-instromer aannemen zonder daar subsidie voor aan te vragen dan is deze persoon niet bekend als zij-instromer bij DUO.

Potentiële *zij-instromers in het beroep* dienen een school te vinden die bereid is hen aan te nemen, daarna moeten zij een assessment doen of zij geschikt zijn om direct les te gaan geven. Pas als dit assessment met succes is afgelegd kan men aan de slag als zij-instromer en kan de subsidie worden aangevraagd. Ook al volgen zij dan tevens een opleiding, deze staat niet geregistreerd in het nationale bestand van

² Dit geldt niet voor het mbo-pdg .

studerenden aangezien het om contractonderwijs gaat bij de opleidingen. Dit onderwijs wordt niet direct gefinancierd door OCW, maar indirect via de subsidie op de zij-instroom. De zij-instroom subsidie is daardoor de enige manier waarop DUO zicht heeft op de zij-instromers in het beroep. Mocht een school een zij-instromer aannemen zonder daar subsidie voor aan te vragen dan is deze persoon niet bekend als zij-instromer bij DUO.

Zij-instromers in de opleiding staan geregistreerd als alle andere studenten. Om toch apart inzicht in deze zij-instromers te krijgen is daarom een rekenregel gebruikt: we tellen iedereen als zij-instromer in de opleiding die de twee jaar daaraan voorafgaand niet in de opleidingsbestanden van DUO voorkomt. Voor een periode van 2 jaar is gekozen omdat bij een kortere periode ook degenen die een 'gap year' nemen als zij-instromer zouden worden geteld. Ook worden door deze rekenregel studenten die van opleiding switchen of die na een afgeronde opleiding direct nog een lerarenopleiding gaan doen niet als zij-instromer meegeteld. Als lerarenopleiding zijn alleen de bachelors in het HBO meegeteld en de masters in het WO. De master voor eerstegraad in het HBO wordt alleen gevolgd door mensen die al een lerarenopleiding hebben gevolgd.

1.2 Leeswijzer

In de volgende paragrafen worden de door DUO verzamelde gegevens in hoofdlijnen besproken. Daarbij worden eerst de zij-instromers in het beroep behandeld en daarna de zij-instromers in de lerarenopleiding. Tot slot wordt nog bekeken uit welke arbeidsmarktsectoren de zij-instromer afkomstig zijn. Hiervoor heeft DUO een analyse verricht met behulp van CBS gegevens.

2 Zij-instroom in het beroep

2.1 Kanttekeningen bij navolgende gegevens

De gegevens in dit hoofdstuk zijn door bestandsanalyses tot stand gekomen. Dat betekent dat zowel scholen als zij-instromers niet extra zijn belast door bevragingen.

Een voordeel van deze benadering is dat we een vrij compleet beeld kunnen schetsen omdat we de gegevens van iedereen mee kunnen nemen en niet afhankelijk zijn van (mogelijk selectieve) respons. Nadelen zijn er helaas ook. We gaan uit van subsidiebestanden, wat betekent dat zij-instromers waarvoor geen subsidie is aangevraagd buiten beeld blijven. Tevens komt het bij combineren van bestanden (subsidie gegevens en personeelsgegevens) altijd voor dat er geen 100% match kan worden gemaakt. Dit gebeurde in dit geval echter voor nog geen 3% van de personen.

De opname van getallen over 2020 verdient een extra uitleg. Voor de aantallen aanvragen en toekenningen over het lopende jaar gaat het hier om een incompleet bestand. Maar omdat uit de analyses blijkt dat aanvragen vaak in een later jaar dan het daadwerkelijke startjaar van de instroom worden gedaan (zie verder), zijn de aanvragen van 2020 toch opgenomen om een completer beeld te kunnen geven van de starters per 2019.

2.2 Aanvraag subsidie

Als eerste een overzicht van de kerngegevens waar gebruik van wordt gemaakt: de aanvragen voor zij-instroom subsidie per jaar waarop deze geboekt zijn en de status van deze aanvragen.

Tabel 2.1 Aantal aanvragen zij-instroom-subsidie naar jaar aanvraag en status aanvraag

	Jaar aanvraag								Totaal
Status Aanvraag	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	
Aanvraag ingetrokken	34	37	37	23	32	55	91	17	326
Klaar voor uitbetaling	0	0	0	0	0	0	0	144	144
Niet te behandelen	0	1	2	1	3	21	52	27	107
Subsidie afgewezen	50	35	53	332	268	194	158	79	1.169
Subsidie on hold**	0	0	0	0	1	152	0	15	168
Subsidie uitbetaald	361	323	520	480	463	917	1.886	1.251	6.201
Te behandelen	0	0	0	0	0	0	0	56	56
Totaal aanvragen	445	396	612	836	767	1.339	2.187	1.589	8.171

* Cijfers van 2020 betreft de voorlopige stand per eind oktober. In de Lerarenbrief 2020 zijn de voorlopige cijfers per december te vinden.

** In 2018 is een aantal van 152 subsidies 'on hold' te zien, dit gaat om subsidies die door zijn geschoven naar het volgende jaar.

De belangrijkste conclusie uit de tabel is dat dat de belangstelling voor de subsidie enorm is gegroeid in de loop de jaren. Procentueel betreft het indrukwekkende cijfers: zowel het aantal aangevraagde als het aantal toegekende subsidies is in de periode 2013-2019 gegroeid met ongeveer 500%. Mogelijk laat 2020 een lichte terugval zien, maar dat is nog niet met zekerheid te zeggen.

Als naar de totalen wordt gekeken lijkt het aantal afgewezen subsidies groot, ongeveer 1 op de 6 van de doorgezette aanvragen. In 2019 bedraagt het aandeel afgewezen subsidies op de doorgezette aanvragen echter 7,6%, wat neerkomt op 1 op de 13 aanvragen.

2.3 Startdatum zij-instroom in het beroep

Zij-instroom subsidie kan met terugwerkende kracht door scholen worden aangevraagd. Dat betekent dat de jaren die in de vorige tabel zijn gepresenteerd niet altijd de jaren zijn waarop al deze zij-instromers in het onderwijs zijn begonnen³. In de aanvraag wordt door de school ook de startdatum van de zij-instroom ingevuld. Als de aanvraagdatum en de startdatum gecombineerd worden ontstaat de volgende tabel:

Tabel 2.2 Aantal toekenningen zij-instroom subsidie naar jaar toekenning, gecombineerd met startjaar scholing

Startjaar scholing	Jaar aanvraag/toekenning								Totaal
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	
Onbekend	2	3	5	3	0	5	4		22
2012	1								1
2013	358	13	1						372
2014		307	103						410
2015			411	82					493
2016				395	186				581
2017					277	468	1	1	747
2018						444	663	1	1.108
2019							1.218	535	1.753
2020								858	858
Totaal	361	323	520	480	463	917	1.886	1.395	6.345

*2020 betreft voorlopige cijfers per eind oktober

In de tabel is te zien dat de 1.886 toegekende subsidies in 2019 in 663 gevallen een zij-instromer betrof die al in 2018 was begonnen met de zij-instroom, voor 1.218 is 2019 het startjaar. Voor 2018 geldt zelfs dat iets meer dan de helft van de toegekende subsidies een leraar betrof al in 2017 was begonnen met de zij-instroom. Als de gegevens naar onderwijssoort worden geanalyseerd, blijkt het aanvragen van een subsidie een of meer jaar na het startjaar het meeste voor te komen in het mbo.

Dit betekent ook dat de gegevens voor het startjaar 2020 nog verre van volledig zijn. Ten eerste betreft het de voorlopige gegevens van de aanvragen over 2020 en ten tweede kan worden verondersteld kan worden dat in het (boek)jaar 2021 nog aanvragen ingediend en toegekend worden waarvan de startdatum in 2020 lag.

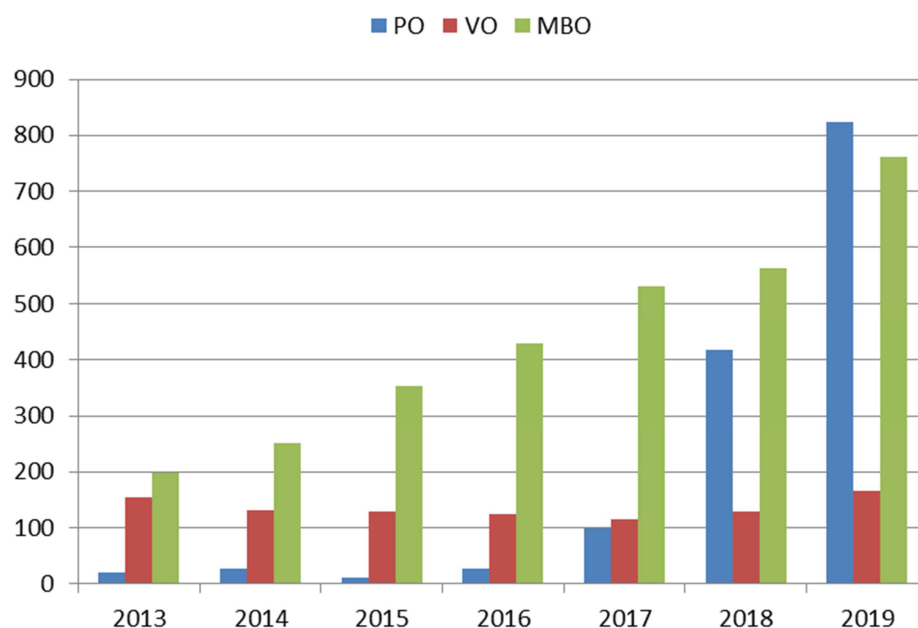
Vanwege de onvolledigheid is in navolgende tabellen met start- of toekenningsjaar het jaar 2020 verder buiten beschouwing gelaten.

³ Ook worden door DUO aanvragen in de periode 15 oktober-december bij het volgende kalenderjaar geregistreerd, aangezien deze uit het budget van dat kalenderjaar betaald worden.

2.4 Verdeling zij-instroom in het beroep over de onderwijssoorten

In de volgende grafiek is te zien hoe de verdeling van de zij-instromers over de onderwijssoorten is, gebaseerd op het jaar waarin de zij-instromers starten in het onderwijs.

Figuur 2.1 Zij-instromers in het beroep met startjaar 2013-2019 voor de onderwijssoorten

In het primair onderwijs is te zien dat er vrijwel geen sprake was van zij-instroom in het beroep totdat dit in 2017 op gang kwam en in de jaren daarna een grote vlucht nam, in 2019 waren het er 824. Voor het mbo, dat door de beroepsgerichte vakken al een traditie van zij-instroom heeft, is te zien dat er een gestage en forse stijging plaatsvindt van 197 zij-instromers in 2013 naar 762 in 2019.

Voor het vo lijkt er nauwelijks ontwikkeling in de zij-instroom te zijn in de afgelopen periode, deze ligt vrij constant rond de 100-150 per jaar.

Gezien de verschillen in personeelsaantallen heeft het mbo procentueel steeds het grootste aantal zij-instromers.

Tabel 2.3 Aantal zij-instromers naar startjaar per type onderwijs (BaO=(speciaal) basisonderwijs, (V)SO=(voortgezet) speciaal onderwijs)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totaal
BaO	17	21	6	17	89	397	747	1294
(V)SO	5	8	6	13	13	26	79	150
VMBO	37	25	28	9	57	66	56	278
HAVO	48	48	37	52	24	25	33	267
VWO	70	57	64	61	31	35	72	390
MBO	193	251	352	427	532	558	764	3077
Onbekend	2	0	0	2	1	1	2	8
Totaal	372	410	493	581	747	1108	1753	5464

Het leeuwendeel van de zij-instroom in het beroep in het po vindt plaats in het (speciaal) basisonderwijs, dat ook veel groter is dan het (v)so. Toch is ook in het (v)so de grote stijging vanaf 2017 waar te nemen.

In het vo is te zien dat een groot deel van de zij-instromers naar het vwo gaat. Dit is opvallend, aangezien het vmbo groter is dan het vwo. Ook de havo heeft relatief veel zij-instromers in het beroep, vergeleken met het vmbo.

2.5 Jaar voor het eerst in onderwijs

Zij-instromers in het beroep kunnen voor het zij-instromen ook al in het onderwijs werkzaam zijn. Dat kan bijvoorbeeld als ondersteuner, maar ook bijvoorbeeld in het vo of mbo als leraar in een ander vak.

Onderstaand een tabel; waarbij wordt aangegeven in welk jaar de zij-instromers van een aanvraagjaar voor het eerst in het onderwijs werkzaam waren.

Voor deze en verdere analyses is gebruik gemaakt van het bestand van toegekende aanvragen tot en met 2019. Het koppelen van het voorlopige bestand van 2020 met personeelsbestanden neemt veel tijd in beslag en is daarom alleen uitgevoerd met een compleet bestand. Startjaar 2019 is hierin ondervertegenwoordigd, vandaar dat het aanvraag- en toekenningsjaar als uitgangspunt is genomen.

Tabel 2.4 Jaar waarin zij-instromers in het beroep voor het eerst in het personeelsbestand worden gevonden, aanvraag- en toekenningsjaren 2013-2019

Jaar aanvraag/toekenning							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal toekenningen	350	319	513	478	461	918	1.835
Voor het eerst waargenomen in oktober van:							
2013	91%	40%	16%	8%	13%	15%	14%
2014	5%	49%	23%	6%	3%	2%	1%
2015	2%	5%	53%	31%	9%	5%	3%
2016	1%	6%	4%	50%	48%	11%	5%
2017			2%	1%	22%	32%	10%
2018			2%	3%	5%	33%	29%
2019						1%	38%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

NB: voor enkele personen kon geen nummer worden gevonden om hen te koppelen aan de personeelsgegevens, daarom zijn deze uit de tabel weggelaten. Tevens zijn percentages lager dan 1% verwijderd. Hierdoor, en door afrondingen, telt het geheel soms niet op tot 100%.

In alle toekenningsjaren, behalve in 2017, is de grootste groep in het onderwijs begonnen in het jaar waarop de subsidie is toegekend (**vet** weergegeven getallen in de tabel).

Een aanzienlijk deel is in het jaar daarvoor reeds in het onderwijs werkzaam. Deels zal dat te maken hebben met het later aanvragen van de subsidie. Van degenen die 2 jaar voor de aanvraag reeds in het onderwijs werkten is het vrij zeker dat zij voor de zij-instroom in het onderwijs werkzaam waren.

Aan de herkomst van zij-instromers in het beroep wordt in hoofdstuk 4 meer aandacht besteed.

2.6 In welke mate blijven zij-instromers in het beroep in het onderwijs werken

In de onderstaande tabel is in procenten weergegeven welk deel van de zij-instromers in het beroep in de jaren na de zij-instroom nog in het onderwijs werken.

2.5 a. Jaren waarin zij-instromers in het beroep in het onderwijs werkzaam zijn c.q. in het onderwijs werkzaam blijven, aanvraag- en toekenningjaren 2013-2019 (N.B.: aanwezigheid voor het jaar van aanvraag is voor de overzichtelijkheid verwijderd)

Aantal toekenningen in personeelsbestand naar jaar aanvraag per peilmaand							
Jaar aanvraag/toekenning							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal toekenningen	350	319	513	478	461	918	1.835
In personeelsbestand in:							
2013	91%						
2014	89%	88%					
2015	81%	87%	90%				
2016	81%	89%	90%	95%			
2017	75%	85%	88%	91%	91%		
2018	73%	81%	85%	89%	91%	96%	
2019	66%	73%	64%	81%	78%	88%	93%

Als eerste valt hier op dat een percentage tussen de 4% en 12% niet in het personeelsbestand te vinden is in het jaar van de aanvraag. Deels kan de reden ook zijn dat mensen reeds snel na de start toch stoppen met de zij-instroom. Waarschijnlijk wrekt zich hier echter ook het feit dat met samengestelde bestanden wordt gewerkt, waardoor niet iedere koppeling slaagt en mensen onterecht niet worden gelokaliseerd. Op basis van deze analyses kunnen we dit niet uitsluiten.

Daarom onderstaand een aanvullende tabel waarin wordt uitgegaan van het aantal mensen dat het jaar van de aanvraag in oktober in het bestand wordt gelokaliseerd.

2.5 b. Jaren waarin zij-instromers in het beroep, die in het jaar van de aanvraag in het onderwijs werkzaam zijn, daar werkzaam blijven, aanvraag- en toekenningjaren 2013-2019

Jaar aanvraag/toekenning							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
In eerste jaar in bestand	317	281	461	452	419	884	1704
Percentage terug te vinden in jaar:							
2013	100%						
2014	98%	100%					
2015	89%	99%	100%				
2016	90%	101%	100%	100%			
2017	83%	96%	98%	96%	100%		
2018	81%	92%	95%	94%	100%	100%	
2019	73%	83%	71%	86%	86%	91%	100%

Uitgaande van deze tabel kunnen we zien dat van degenen die in 2013 als leraar in het beroep zij-instroomden bijna drie kwart (73%) 6 jaar later nog steeds in het onderwijs werkte. Voor de lichting 2014 geldt dat na 5 jaar nog vijf op de zes (83%) in het onderwijs werkzaam was.

2.7 Functie waarin zij-instromers werkzaam zijn

De personeelsgegevens waar voor deze analyses mee wordt gecombineerd zijn grotendeels afkomstig van de bureaus die voor scholen de salarisbetalingen

verzorgen. Bij de personeelsgegevens krijgt DUO ook de gegevens over de functie van de persoon. Deze functie is niet altijd goed ingevuld, dat heeft immers geen gevolgen voor het salaris dat wordt betaald. Daarom zijn onderstaande tabellen waarbij onderscheid wordt gemaakt of men als leraar werkzaam is niet voor 100% betrouwbaar, zeker niet als het om kleine aantallen gaat. DUO gaat er echter van uit dat wel een goede indicatie wordt gegeven van de daadwerkelijke situatie.

2.6 Percentage functie 'leraar' voor de zij-instromers in het beroep die in het onderwijs werkzaam zijn, aanvraag- en toekenningjaren 2013-2019

Jaar aanvraag/toekenning							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal toekenningen	317	281	461	452	419	884	1704
Aandeel leraar Per 1 oktober							
2013	84%	68%	33%	45%	56%	71%	66%
2014	88%	86%	61%	50%	54%	69%	66%
2015	88%	85%	84%	72%	60%	66%	61%
2016	89%	88%	87%	88%	76%	68%	57%
2017	93%	95%	91%	90%	84%	76%	58%
2018	94%	94%	92%	94%	91%	88%	68%
2019	92%	95%	92%	94%	96%	92%	88%

In bovenstaande tabel kan worden gelezen dat in het jaar van de toekenning van de subsidie tussen de 84% en 88% geregistreerd staat als leraar (de vetgedrukte getallen). Voor alle toekenningjaren geldt dat dit percentage in de jaren daarna toeneemt. Dat dit geen 100% wordt kan er op duiden dat niet iedereen de opleiding afmaakt en daarna als ondersteuner werkzaam wordt c.q. blijft, ook kan het echter een registratiefout zijn.

Opvallend is dat een meerderheid van degenen die in eerdere jaren in het onderwijs werkzaam zijn ook als leraar staat ingeschreven. De mogelijkheden daarvoor zijn dat men een leraar met een andere bevoegdheid was waarvoor men nu zij-instroomt, dat er een uitzonderingssituatie was waarvoor toestemming was verleend of dat men onbevoegd les gaf. Zoals eerder aangegeven kan hier helaas ook sprake zijn van een fout in de registratie.

Voor degenen die voor de toekenning van de subsidie in een andere functie dan leraar werkzaam waren is het vermoeden dat het merendeel als onderwijsassistent werkzaam was.

2.8 Vakken zij-instromers in het vo

In de DUO-bestanden is nagegaan in welke mate zij-instromers bijdragen aan de bestrijding van problemen bij tekortvakken. In onderstaande tabel is van de lesuren die in oktober 2018 in het vo werden gegeven nagegaan of voor degene die dat gaf in de periode 2013-2018 een zij-instroom subsidie is verstrekt. Deze tabel is op lesuren gebaseerd, aangezien leraren in meerdere vakken les kunnen geven en een berekening op personen daardoor minder zuiver wordt.

Tabel 2.8 Zij-instroom onder lesgevendenden in het vo per vak in lesuren, eerste week oktober 2018 (NB: gegevens over 2019 zijn hiervoor nog niet beschikbaar)

	geen zij-instroom	wel zij-instroom		TOTAAL
		abs.	rel.	
Natuurkunde	29.761	833	2,7%	30.594
Klassieke talen (Latijn/Grieks)/ klassieke culturele vorming (KCV)	15.606	365	2,3%	15.971
Scheikunde	23.439	477	2,0%	23.916
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	21.464	249	1,1%	21.713
Nederlands	122.243	1.270	1,0%	123.513
Wiskunde	125.267	1.230	1,0%	126.497
Duits	51.733	300	0,6%	52.033
Frans	44.052	216	0,5%	44.268
Overige vakken	779.582	4.576	0,6%	784.158
TOTAAL	1.213.147	9.516	0,8%	1.222.663

In totaal wordt 0,8% van de lesuren door iemand gegeven waarvoor in de jaren daarvoor een zij-instroom subsidie beschikbaar is gesteld. Duidelijk is te zien dat de grootste aandelen door zij-instromers gegeven lessen te vinden is bij tekortvakken (zie kader voor wat als een tekortvak wordt beschouwd).

Omgekeerd is het niet zo dat tekortvakken per definitie grote aantallen zij-instromers tellen, zo hebben Duits en Frans een lager percentage zij-instromers dan gemiddeld.

Wat zijn tekortvakken?

Er zijn geen actuele gegevens bekend over wat momenteel vakken zijn waarvoor scholen moeite hebben leraren te vinden. CentERdata heeft daarom een lijst opgesteld waarvoor twee onderzoeken de basis vormen. Ten eerste zijn dat de arbeidsmarktramingen, die toekomstige tekorten inschatten bij ongewijzigde omstandigheden, op basis van de verwachte vraag en het verwachte aanbod aan leraren. Een tweede onderzoek dat hierbij is meegenomen is IPTO, de integrale telling in het vo van leraren en de vakken die zij geven, waarbij tevens de lesbevoegdheid wordt vastgesteld. Er wordt daarbij van uit gegaan dat een hoger percentage onbevoegd gegeven lessen doorgaans zal duiden op een tekort aan leraren voor dat vak. Op basis hiervan komen we tot de volgende lijst:

- **Permanente tekortvakken:** Informatica, Natuurkunde, Scheikunde, Wiskunde, Techniek, Gezondheidszorg en Welzijn.
- Vakken met een **afnemend tekort:** Nederlands, Economie, Maatschappijleer. Ook bij Engels en Biologie neemt het tekort af, maar bij aanvang is het tekort hier al relatief laag;
- Vakken met een **oplopend tekort:** Duits, Frans, Klassieke Talen;
- De vakken met permanent **geen of lage tekorten:** Geschiedenis, Levensbeschouwing, CKV, Kunstvakken, Lichamelijke Opvoeding, Overige Vakken.

3 Zij-instromers in de opleiding

3.1 Definitie

Een essentieel verschil tussen zij-instromers in de opleiding en zij-instromers in het beroep is vanzelfsprekend dat de eerste groep niet direct als leraar aan de slag gaat. Ook de opleiding verschilt echter ook van karakter. Zij-instromers in het beroep volgen geen reguliere en bekostigde lerarenopleiding, maar volgen op maat gemaakt contractonderwijs aan de instellingen.

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar degenen die een lerarenopleiding volgen nadat zij reeds andere zaken hebben ondernomen. Daarvoor wordt in de bestanden voor deze analyse de volgende definitie aangehouden:

- instroom in het hoger onderwijs; eerstejaars studenten aan de lerarenopleiding, én
- 2 jaar voor de inschrijving geen enkele vorm van bij DUO bekend onderwijs. Dit om studenten die switchen van studierichting uit te sluiten, alsmede personen die een 'gap year' nemen.

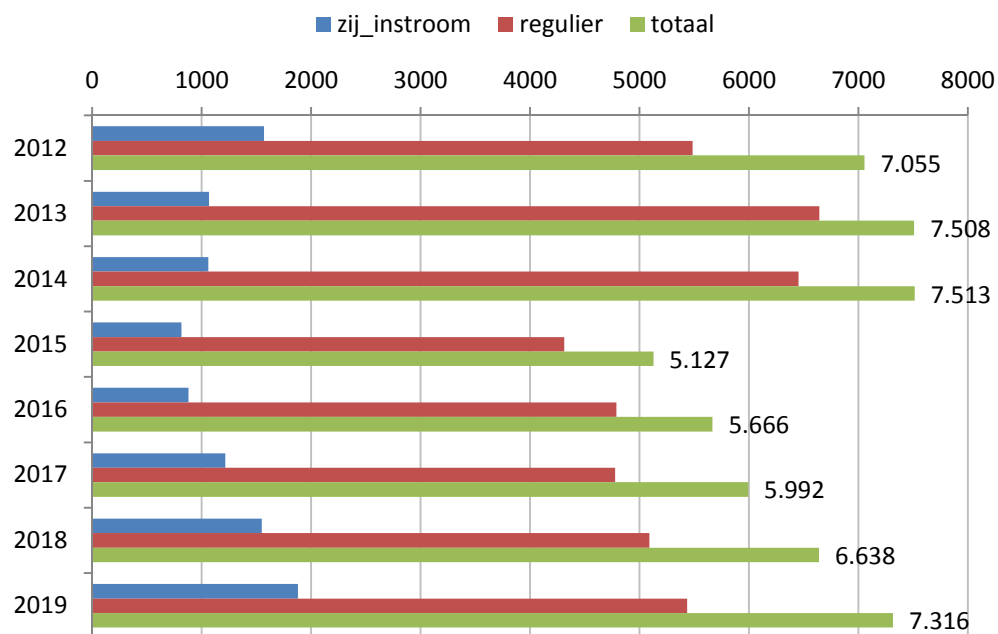
Op zich zouden ook andere definities mogelijk zijn, zoals alleen op zoek gaan naar mensen die een (verkorte) deeltijdopleiding volgen of een leeftijdsgrens aanhouden. Op elke methode is echter iets aan te merken, de hier gekozen methode lijkt het meest zuiver.

3.2 Aantallen zij-instromers in de lerarenopleidingen

Onder instroom in de lerarenopleiding wordt hier verstaan degenen die dat jaar aan de opleiding beginnen. Dat zijn niet automatisch eerstejaars studenten, omdat ook studenten die met de studie waren gestopt en weer beginnen worden meegerekend en degenen die switchen van een andere studie of al een andere studie hebben afgerond en daardoor vrijstellingen van studieonderdelen hebben. De cijfers zijn gebaseerd op het 1-cijferbestand van DUO. Het enige verschil is dat bij de onderstaande tabellen over de lerarenopleiding 2e graads vo/mbo + universitaire lerarenopleiding e dubbelingen er uit zijn gehaald, oftewel mensen die 2 vakken tegelijk studeren.

In de onderstaande grafiek is allereerst de instroom in de Pabo van de afgelopen jaren te zien, zowel de zij-instroom in de opleiding als de reguliere instroom.

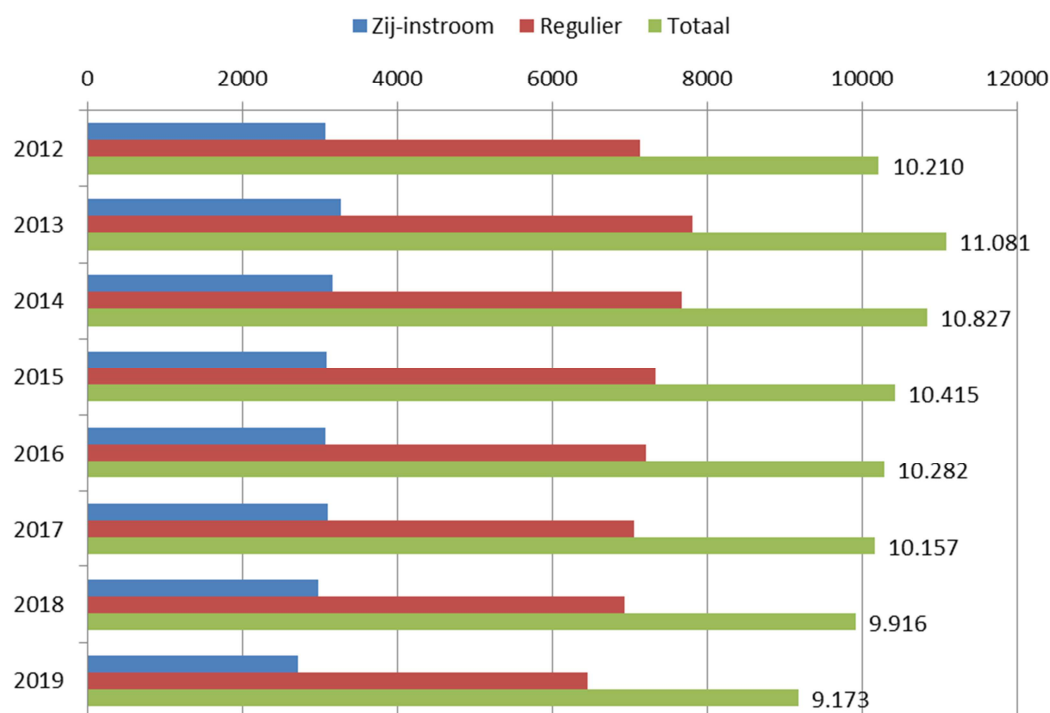
Figuur 3.1 Instroom in de Pabo 2012-2019

Voor de totale instroom in de Pabo geldt dat deze in de afgelopen jaren aan schommeling onderhevig is geweest. In 2015 is de instroom flink afgenomen. In dat jaar dreigde de langstudeer boete (die uiteindelijk niet door ging), waardoor er in het hele hoger onderwijs sprake was van een afname van het aantal inschrijvingen. Bij de Pabo speelde tevens dat de eisen werden aangescherpt op het gebied van rekenen en taal. Hierdoor was de daling nog steviger dan in de rest van het HBO. Inmiddels is het totaal aantal eerstejaars aan de Pabo de afgelopen jaren gestegen. Het totale aantal is nog niet op het niveau van 2014, maar voor 2020 wordt dat wel verwacht. In de grafiek is te zien dat deze toename voor een relatief groot deel te danken is aan de zij-instromers. Het aantal zij-instromers in de opleiding is in de jaren 2015-2019 in absolute zin ruim verdubbeld (zie tabel 3.1 hieronder).

In de volgende grafiek zijn de instroomcijfers weergegeven voor de lerarenopleiding HBO die opleidt voor 2^e graads leraar in het vo of mbo en de universitaire lerarenopleiding.

Figuur 3.2 Instroom in de Lerarenopleiding vo/mbo + universitaire lerarenopleiding 2012-2019

In vergelijking met de Pabo zien we hier een constanter beeld. De daling in 2015 is nauwelijks waarneembaar. De reguliere instroom vertoont sinds 2013 een dalende trend. Bij de zij-instroom is alleen de laatste twee jaar sprake van een daling. Het percentage zij-instroom is in de loop der tijd daardoor toegenomen, zie de tabel hieronder.

Tabel 3.1 Instroom Pabo en Lerarenopleiding vo/mbo+ ulo in cijfers en als percentage van de gehele instroom in de opleiding.

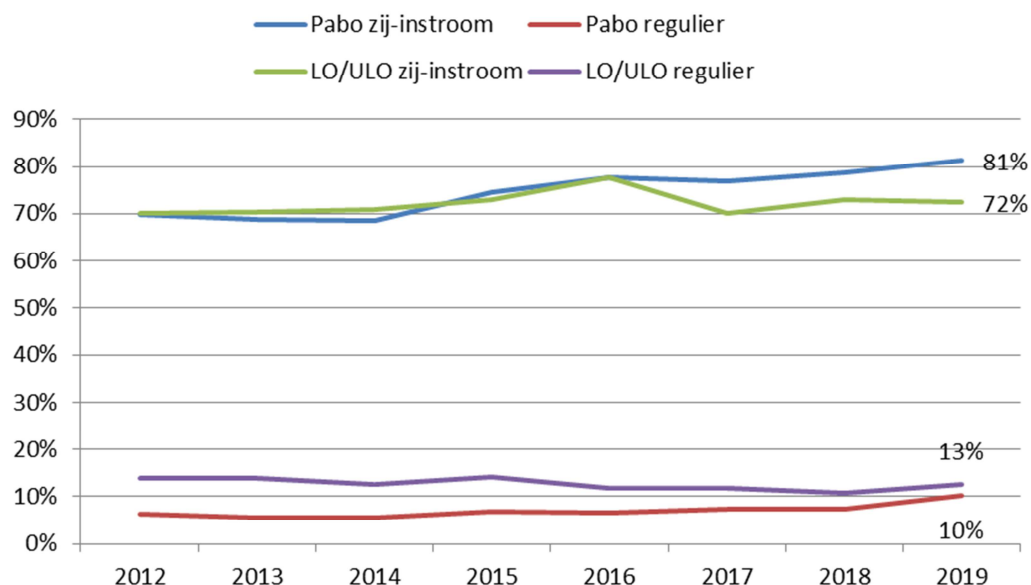
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pabo								
zij-instromers	1.570	1.067	1.061	815	878	1.216	1.548	1.880
% op totaal	22%	14%	14%	16%	15%	20%	23%	26%
Lerarenopleiding								
zij-instromers	3.076	3.274	3.160	3.081	3.075	3.103	2.985	2.725
% op totaal	30%	30%	29%	30%	30%	31%	30%	30%

In de tabel is te zien dat het percentage Pabo zij-instromers sinds 2013 bijna is verdubbeld van 14% tot 26%. Bij de Lerarenopleiding is dit aandeel structureel hoger en ligt het in alle jaren rond de 30%.

3.3 Voltijd en deeltijd studenten

In deze paragraaf wordt gekeken naar de mate waarin zij-instromers en reguliere studenten hun studie voltijd of deeltijd volgen⁴.

Figuur 3.3 Mate waarin zij-instromers en reguliere studenten de deeltijdopleiding volgen

Zij-instromers hebben duidelijk vaker voorkeur voor de deeltijdopleiding dan reguliere studenten. Het aandeel van hen dat de deeltijdopleiding volgt is bij de Pabo in de eerste jaren 70% loopt op tot 81% in 2019. Bij de lerarenopleiding voor het vo en mbo en de universitaire lerarenopleiding is na een aanvankelijke stijging het niveau weer ongeveer op dat van het begin van de reeks terug met 72%. Voor de reguliere studenten geldt bij beide soorten dat er meeste jaren relatief weinig belangstelling is voor de deeltijdopleiding, al loopt dit in het laatste jaar wel op 10% en 13%.

Overigens dient wel te worden bedacht dat bij beide opleidingen geldt dat een meerderheid van de studenten regulier instroomt. Dat betekent dat als we kijken naar het deel van de deeltijd studenten dat zij-instroomt of regulier is we andere verhoudingen zien.

- Bij de PABO is in 2019 73% van de deeltijdstudenten een zij-instromer (en 7% van de voltijdstudenten)
- Bij de lerarenopleiding voor het vo en mbo plus de universitaire lerarenopleiding is in 2019 71% van de deeltijdstudenten een zij-instromer (en 12% van de voltijdstudenten).

⁴ Voor de zij-instromers bestaat overigens ook nog de variant verkorte deeltijd, gebaseerd op vrijstellingen die worden verkregen op basis van werkervaring of eerdere studie. Deze variant kunnen wij niet goed in de bestanden onderscheiden. Ook een selectie op studieduur zou niet zuiver zijn, aangezien er snelle studenten zijn die dan bij de verkorte deeltijd worden meegerekend en studenten met een verkorte deeltijd die daar langer over doen mee worden gerekend met de gewone deeltijd studenten.

3.4 Resultaten van de studie en op de arbeidsmarkt

Om te zien wat de resultaten zijn die zij-instromers bereiken op de opleiding en op de arbeidsmarkt moeten we terug in de tijd gaan en een lichter instromers volgen die de tijd heeft gehad om af te studeren. Hiervoor wordt de lichter gevolgd die in 2012 in de lerarenopleidingen is ingestroomd.

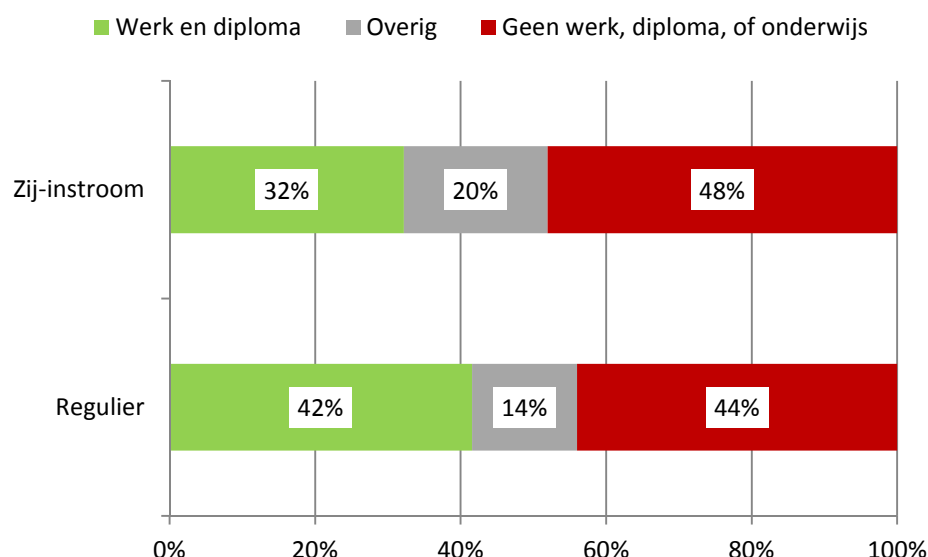
Allereerst de groep die in 2012 in de Pabo is ingestroomd.

Figuur 3.3 Studie en arbeidsmarkt resultaten in oktober 2019 voor Pabo lichter 2012

Werk en diploma = Werkend in het onderwijs + diploma lerarenopleiding gehaald

Geen werk, diploma of onderwijs = Niet werkend in het onderwijs + diploma niet gehaald + momenteel geen onderwijs volgend

Overig = Wel diploma gehaald + niet in het onderwijs werkzaam, of geen diploma + wel in het onderwijs werken, of nog/weer studierend

Zeven jaar na de start van de opleiding heeft een derde van de zij-instromers het diploma gehaald en is men werkzaam in het onderwijs. Voor de reguliere instroom geldt dat voor ruim 42% van de instromers. Blijkbaar valt een iets groter deel van de zij-instromers tijdens de rit af. (NB: het gaat hier om de lichter die in 2012 aan de studie begon, hoe dit met latere lichten zit kan nog niet bepaald worden.) Als we kijken naar het aandeel dat geen pabodiploma heeft gehaald, niet meer als student ingeschreven staat en ook niet in het onderwijs werkzaam is dan blijkt dit bijna de helft van de zij-instromers te zijn. Voor de reguliere instroom is dit iets lager.

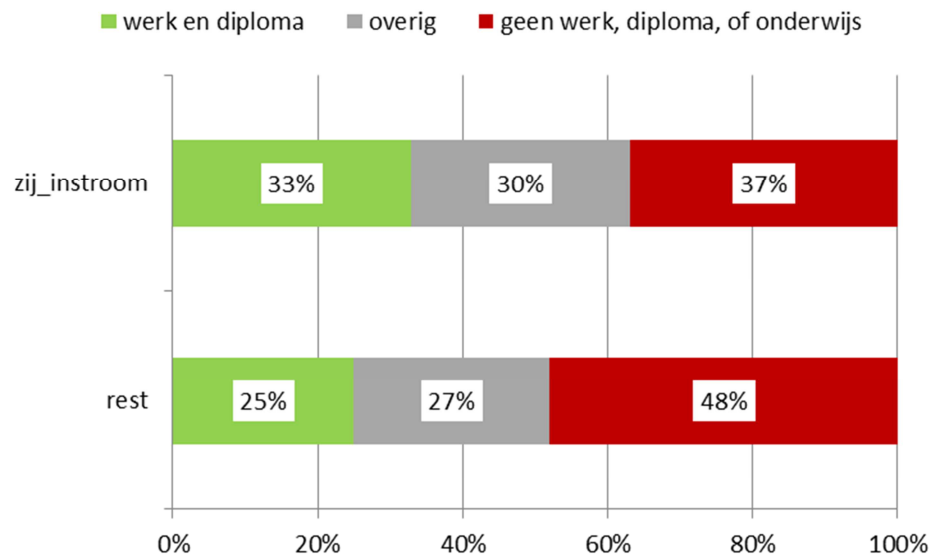
Voor het vo moet er op een iets andere manier naar de resultaten gekeken worden. Daar doet zich namelijk het fenomeen voor dat een deel van de zij-instromers reeds als leraar werkzaam is bij de start van de opleiding. Zeer waarschijnlijk gaat het daarbij om leraren die zich om willen scholen naar een ander vak of via de ulo een eerstegraads opleiding in het vak willen halen. Dit levert de volgende grafiek op:

Figuur 3.4 Studie en arbeidsmarkt resultaten in oktober 2019 voor Lerarenopleiding lichting 2012

Werk en diploma = Werkend in het onderwijs + diploma lerarenopleiding gehaald

Geen werk, diploma of onderwijs = Niet werkend in het onderwijs + diploma niet gehaald + momenteel geen onderwijs volgend

Overig = Wel diploma gehaald + niet in het onderwijs werkzaam, of geen diploma + wel in het onderwijs werken, of nog/weer studierend

Het aandeel zij-instromers dat na 7 jaar een diploma heeft behaald en werkzaam is in het onderwijs is hier met een derde even hoog als bij de Pabo. Opvallend is dat de zij-instromers hier, in tegenstelling tot bij de pabo, duidelijk beter scoren dan de reguliere studenten. Daar heeft een kwart een diploma en een baan in het onderwijs (bij de pabo is dat met 42% veel meer).

De categorie 'overig' is hier wat omvangrijker. Dat zal ook te maken hebben met het feit dat een deel van de zij-instroom zoals gezegd reeds over een bevoegdheid beschikte maar een studie naar een andere bevoegdheid is gestart⁵. Daarom is nog gekeken naar het deel dat zonder (nieuw) diploma te hebben gehaald wel in het onderwijs werkzaam is. Dat is bij de zij-instroom 15% en bij de reguliere studenten 10%. Dus uiteindelijk werkt na 7 jaar 48% van de zij-instromers in het onderwijs en 35% van de reguliere studenten.

⁵ Van de zij-instromers werkte 9% bij de start al in het onderwijs, van degenen die regulier aan de opleiding begonnen was dat 0%.

4 Herkomst zij-instromers

Voor het beleid is het van belang te weten waar de mensen die in het onderwijs zij-instromen in beroep of opleiding van afkomstig zijn. Dit kan gebruikt worden bij de werving van en het opzetten van specifieke projecten voor zij-instromers.

Om deze gegevens te verzamelen zijn de bestanden die voor de vorige hoofdstukken zijn samengesteld ondergebracht in een CBS omgeving en daar gekoppeld aan de zogeheten POLIS-administratie. Daarin is de arbeidsgeschiedenis van alle Nederlanders te vinden.

Voor de analyse is bij de zij-instroom in het beroep uitgegaan van gegevens met de aanvraag- en toekenningsjaren van de subsidie. Om er zeker van te zijn dat er niet onterecht te veel mensen aan de sector onderwijs werden toegewezen (mensen die een jaar voor het toekennen van de subsidie al begonnen waren) is bekeken in welke sector men 2 jaar eerder werkzaam was.

Voor de analyse van de zij-instroom in de opleiding is eveneens gekeken naar de sector waarin men 2 jaar eerder werkzaam was.

Voor we overgaan naar de resultaten nog de waarschuwing dat het CBS in het kader van de privacy-bewaking geen cijfers naar buiten laat gaan waarbij celvullingen laag zijn (minder dan 10 mensen in een cel). Dat betekent dat lege plekken in de tabellen niet per sé 0% hoeven te betekenen, maar ook een laag percentage kunnen zijn.

Vanwege deze beperking is er voor gekozen in eerste instantie alle zij-instromers in het po, vo en mbo bij elkaar te nemen, om de kans op lage cel vullingen zo klein mogelijk te maken. Dat betekent wel dat de analyse onevenwichtig is over de jaren heen, aangezien het aandeel zij-instromers in het po zowel in het beroep als in de opleiding is gestegen en daarmee een groter deel van het geheel uit is gaan maken..

4.1 Herkomst zij-instromers in het beroep

In de volgende tabel is aangegeven waar zij-instromers in het beroep werkzaam waren twee jaar voor de subsidie voor het zij-instromen werd toegekend.

Tabel 4.1 Herkomst zij-instromers in het beroep 2 jaar voor de zij-instroom subsidie

Sector	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Overheid, onderwijs en wetenschappen	33%	31%	23%	24%	31%	32%	30%
Gezondheid, geestelijke en maatsch belangen	17%	15%	20%	20%	20%	29%	26%
Zakelijke dienstverlening	11%	15%	15%	16%	14%	11%	12%
Uitleenbedrijven	7%	5%	3%	6%	5%	3%	2%
Groothandel, detailhandel en grootwinkelbedrijf	6%	5%	6%	7%	5%	5%	6%
Overheid anders dan onderwijs en wetenschappen	3%		3%	5%	4%	2%	4%
Overige sectoren	17%		24%	16%	17%	13%	13%
Onbekend	6%	9%	7%	7%	3%	4%	6%
Totaal	361	316	514	411	328	747	1743

De sector 'Overheid, onderwijs en wetenschappen' (kortweg: Onderwijs) is de belangrijkste leverancier voor de zij-instromers in het beroep, gevolgd door de sector 'gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen' (kortweg: Zorg) op de tweede plaats en de 'Zakelijke dienstverlening' op de derde plaats. Overigens vallen onder de uitleenbedrijven ook uitzend- en detachingsbureaus, dus ook dat kunnen in principe mensen zijn die in het Onderwijs of de Zorg werkten.

De toename van het aandeel zij-instromers in het beroep in het primair onderwijs lijkt gepaard te gaan met een stijging van het aandeel Zorg.

4.2 Herkomst zij-instromers in de opleiding

Onderstaand de herkomst van de zij-instromers in de opleiding. Zoals in het vorige hoofdstuk vermeld waren daarvoor de mensen geselecteerd die twee jaar voorafgaand aan de opleiding geen bekostigd onderwijs volgden. In het onderstaande gaat het alleen om mensen die als eerstejaars zijn ingestroomd. Voor de opleidingen zijn in het vorige hoofdstuk later uitgebreidere analyses gemaakt, maar omdat analyses met DUO bestanden bij het CBS enige tijd vergen kon dit niet meer op tijd voor deze analyse worden gelijk getrokken.

Omdat het hier om een grotere groep gaat kunnen meer sectoren onderscheiden worden (oftewel zijn minder sectoren noodgedwongen aan 'overig' toegevoegd).

Tabel 4.2 Herkomst zij-instromers in de lerarenopleidingen 2 jaar voor de zij-instroom

Sector	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Overheid, onderwijs en wetenschappen	17%	17%	13%	13%	15%	11%	10%	12%
Gezondheid, geestelijke en maatsch belangen	14%	13%	16%	15%	14%	14%	14%	14%
Zakelijke dienstverlening	7%	7%	7%	6%	6%	9%	7%	8%
Uitleenbedrijven	6%	6%	4%	4%	3%	2%	2%	2%
Groothandel	3%	2%	3%	2%	2%	3%	3%	3%
Detailhandel	5%	6%	5%	4%	4%	5%	5%	6%
Grootwinkelbedrijf	3%	3%	3%	3%	5%	5%	4%	4%
Overheid, defensie	3%	2%	1%	1%	2%	1%	1%	1%
Metaal- en technische bedrijven	2%	2%	2%	1%	2%	2%	2%	2%
Horeca	6%	7%	7%	7%	8%	8%	7%	7%
Overheid anders dan onderwijs en wetenschappen en defensie	3%	1%	2%	2%	2%	1%	2%	2%
Banken, verzekeringswezen en ziekenfondsen	2%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	1%
Overige sectoren	9%	9%	10%	12%	9%	10%	11%	11%
Onbekend	21%	24%	25%	28%	27%	28%	30%	28%
Totaal	1379	1449	1199	948	1017	1268	1457	1701

Hier geldt dat de sector waar mensen uit afkomstig zijn meer verdeeld is. Onderwijs en Zorg zijn wederom de grootste sectoren, maar in percentage slechts ongeveer de helft van de omvang van de instroom in het beroep.

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van alle HBO lerarenopleidingen plus de universitaire lerarenopleiding. Om na te gaan of er verschil bestaat tussen de herkomst van de zij-instroom voor de verschillende lerarenopleidingen onderstaand een overzicht van de resultaten voor de jaren 2018 en 2019 apart voor Pabo en lerarenopleiding vo/mbo plus ulo (met door de uitsplitsing een aantal lege cellen).

Tabel 4.2 Herkomst zij-instromers in de lerarenopleidingen 2 jaar voor de zij-instroom in Pabo en Lerarenopleiding vo/mbo

	Pabo		Vo	
Sector	2018	2019	2018	2019
Overheid, onderwijs en wetenschappen	7%	11%	12%	13%
Gezondheid, geestelijke en maatsch belangen	15%	17%	13%	12%
Zakelijke dienstverlening	7%	8%	6%	7%
Uitleenbedrijven	2%	2%	2%	2%
Groothandel	3%	3%	3%	3%
Detailhandel	5%	8%	5%	5%
Grootwinkelbedrijf	6%	5%	3%	3%
Overheid, defensie				
Metaal- en technische bedrijven		1%		2%
Horeca	7%	6%	8%	7%
Overheid anders dan onderwijs en wetenschappen en defensie	2%	3%	1%	2%
Banken, verzekeringswezen en ziekenfondsen	2%		1%	
Overige sectoren				
Onbekend	31%	25%	29%	31%
Totaal	563	781	894	920

Uit deze tabel blijkt dat de verschillen tussen de lerarenopleidingen op dit gebied minimaal zijn.